Аёл — жамият кўзгуси

TOSHKENT – 2023

Бугунги фаровон ҳаётимиз ҳам, ёруғ келажагимиз ҳам аёлларга боғлиқ. Агар халқимиз биздан рози бўлишини хоҳласак, аввало, мўътабар оналаримиз, опа-сингилларимиз учун муносиб турмуш шароитлари яратишимиз керак. Она рози бўлса, оила рози бўлади, оила рози бўлса, жамият рози бўлади.

Ш. Мирзиёев

Our prosperous life today and bright future depend on women. If we want our people to be satisfied with us, first of all we must create dignified living conditions for our respectable mothers and sisters. If the mother is pleased, the family is also pleased, if the family is pleased, so is the society.

Sh. Mirziyoyev

ОИЛА ИНСТИТУТИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ВА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШНИНГ ТАШКИЛИЙ-ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ

ИСЛОҲОТЛАР САМАРАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 7 мартдаги “Оила ва хотин-қизларни тизимли қўллаб қувватлашга доир ишларни янада жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-87-сонли Фармони ижросини таъминлаш мақсадида 40 та норматив ҳужжат лойиҳалари ишлаб чиқилди.

Қўмита фаолиятини самарали ташкил этиш бўйича:

Қуйидаги институционал ўзгаришлар амалга оширилди:

1

Хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, оила институтини ҳар томонлама мустаҳкамлаш бўйича давлат сиёсатини самарали амалга ошириш мақсадида энг қуйи бўғин – маҳалла ва хонадонгача кириб борадиган **вертикал тизим** яратилди.

2

Оила, хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш соҳасида давлат бошқаруви органи – **Оила ва хотин-қизлар қўмитаси** ташкил этилди.

3

"Оила ва хотин-қизлар" илмий-тадқиқот институти фаолияти йўлга қўйилди.

4

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ўринбосари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар **ҳоким ўринбосарлари** ҳамда туман (шаҳар) ҳоким ўринбосарлари – Оила ва хотин-қизлар қўмитасининг **ҳудудий бошқармалари (бўлимлари) бошлиқлари** лавозимлари жорий этилди.

5

9 445 та маҳаллада **хотин-қизлар фаоли** лавозими жорий этилди ва унга **давлат хизматчиси** мақоми берилди.

6

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида **Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари қўмитаси** ташкил этилди.

7

Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича **республика комиссияси,** маҳаллий халқ депутатлари Кенгашларида эса Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича **ҳудудий комиссиялар** ташкил этилди.

8

Республика ва ҳудудий миқёсда **Хотин-қизлар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича республика комиссияси** фаолияти қўлга қўйилди.

9

Оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш **давлат мақсадли жамғармаси** ташкил этилди.

10

Барча вазирлик ва идораларда гендер тенглик масалалари бўйича **маслаҳат кенгашлари** ҳамда **хотин-қизлар бошланғич ташкилотлари фаолияти** йўлга қўйилди.

11

Хотин-қизлар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш мақсадида **Халқ банки тизимида раҳбарнинг хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўйича ўринбосари** лавозими жорий этилди.

12

Бош прокуратурада **Хотин-қизлар ҳуқуқларини таъминлаш ҳамда уларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш соҳаларида қонунчилик ижроси устидан назоратни амалга оширувчи бўлим** ташкил этилди.

13

Ички ишлар вазирлиги Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси тизимида **хотин-қизлар масалалари бўйича алоҳида бошқарма,** ҳудудий ички ишлар органларида раҳбарлик лавозимлари ҳамда шаҳар ва туман ички ишлар бўлимларида **хотин-қизлар масалалари бўйича катта инспектор лавозимлари** жорий этилди.

Бугунги кунда туман (шаҳар) ички ишлар органларида хотин-қизлар масалалари бўйича 364 нафар катта инспектор лавозимида аёллар фаолият олиб боришмоқда.

Аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш республика маркази ҳамда **14 та ҳудудий, 14 та туманлараро** марказлар ташкил этилди.

Тазйиқ ва зўравонликдан жабрланган **хотин-қизларни давлат ҳимоясига олиш, ҳимоя ордери** бериш механизми яратилди.

2021–2022 йиллар давомида 89 минг нафардан зиёд хотин-қизлар давлат ҳимоясига олинди ва ҳимоя ордери берилди.

Ҳар бир аёл билан индивидуал иш олиб бориш натижасида хотин-қизларга нисбатан тазйиқ ва зўравонлик ҳолати 2023 йилнинг 5 ойида ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 1,5 бароборга камайди.

- халқаро ҳамжамият томонидан Ўзбекистон оиладаги зўравонликни қонунга алоҳида жиноят сифатида киритган Шарқий Европа ва Марказий Осиёда Грузия, Қирғизистон, Молдова ва Украинадан кейин 5-давлатга айлангани эътироф этилди;

- Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ҳамда унинг ҳудудий бўлинмалари хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида судларга берилган даъволар юзасидан давлат божи тўлашдан озод қилинди;

- давлат органлари ва ташкилотлари раҳбарларига хотин-қизлар ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш ҳамда оилани мустаҳкамлаш борасидаги қонунчилик ҳужжатлари бузилиши, уларни келтириб чиқарувчи сабаб ва шарт-шароитларни бартараф этиш бўйича кўриб чиқилиши мажбурий бўлган тақдимномалар киритиш белгиланди;
- хотин-қизларни кафиллик асосида муддатидан олдин жазодан озод этиш тизими яратилди;
- фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлашда аҳолига қулайликлар яратиш мақсадида 1146 қисқа рақамли "Call-centre" фаолияти йўлга қўйилди.

Мазкур тармоқ орқали 2 923 нафар хотин-қизларга тегишли маслаҳат ва тезкор ёрдамлар кўрсатилди.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш ва ҳал этишга кўмаклашиш мақсадида 9 445 та маҳаллада "Аёллар маслаҳат кенгаши" жамоатчилик тузилмаси ташкил этилди.

Аҳоли муаммолари билан ишлаш бўйича "маҳаллабай" тизими, "Темир дафтар", "Аёллар дафтари" ва "Ёшлар дафтари" жорий этилди.

14 та ҳудудда Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари фаолияти йўлга қўйилди.

Давлат ташкилотларида узоқ йил фаолият олиб борган, ташаббускор, бой ҳаётий тажрибага эга бўлган 150 минг нафарга яқин фаол ва фидойи аёлларни ўзида жамлаган "**Оқила аёллар**" ҳаракати ташкил этилди.

Аёллар меҳнати тўлиқ ёки қисман қўлланиши тақиқланадиган, меҳнат шароити ноқулай бўлган ишлар рўйхати бекор қилинди.

Никоҳ ёши аёл ва эркаклар учун 18 ёш этиб белгиланди.

During the training seminars, presentations were made by 80 officials of ministries, offices and organizations.

The participants of the training seminars, that is, the responsible staff of the Family and Women's Departments, the heads of the Women's Rehabilitation and Adaptation Centers, received certificates of completion of the «50-hour training course on running social services in the makhallas».

Women's activists in the makhallas were trained to work in the module «Social service in makhalla» and provided with tablets.

It is shown to the population in need of social protection needs to bring public services closer, social protection raising support to families to a new level and women to further accelerate the work of training girls in the profession based on a strong integrated approach in order to social a service delivery system was created.

1 To implement the system, women's activists in makhallas and the Ministry responsible for social protection, about 4,400 specialists of the agencies were designated as responsible for this good work;

2 A unified register of social protection» information systems on the basis of «Neighborhood social service» is automated a special electronic module was developed;

3 To date, tablets of women's activists in the makhalla 8,326,968 out of 9,504,121 families by providing families were studied, 438,948 issues were resolved, a total of 465,597 to social services 63,348 to the responsible agencies and organizations letters were sent;

HOUSING IS BEING PROVIDED TO WOMEN IN NEED OF HOUSING

In our country, women in difficult social situations, women with disabilities, low-income women, raising their children in single-parent families and in need of improvement of housing conditions are given cheap housing.

In order to provide housing to women included in the «Women's Notebook», «Youth Notebook» or «Iron Notebook», they are paid the initial installment of mortgage loans for the purchase of social housing from the local budgets of the regions and Tashkent city:

- from 10 billion soums to provide housing for women living in non-residential areas;
- 5 billion soums have been allocated to provide housing to adult women in need of housing who have lost their parents or one of them and are dependent on a single mother, single father or other persons.

Commissions have been established to provide housing to women in need of housing in every district and city. These commissions identify adult women in need of housing who live in non-residential areas, who have lost their parents or one of them, and who are dependent on a single mother, single father or other persons.

In order to pay the initial contribution in the amount of 15% of the calculated value of the houses on the mortgage loan allocated to women in need of housing, as well as to cover the expenses related to interest payments during the first five years, subsidies will be allocated to the part that exceeds 10 percentage points.

Large-scale work is being carried out by the authorities on the purchase of social housing at the expense of the State budget funds and other sources not prohibited by law, and the placement of women in need of housing in social housing on the basis of the right to rent for a period of no more than five years with the possibility of later extension.

It is worth mentioning that the rent for the use of social housing is set at 2 percent of the base calculation amount for 1 square meter of the total area

of the housing for one year in the city of Tashkent, 1 percent in the Republic of Karakalpakstan and regions.

The social housing lease agreement envisages imposing social obligations on women in need of housing (studying a profession, getting a job, engaging in entrepreneurship or self-employment, ensuring school-age children attend school, etc.). Comprehensive measures are being implemented by competent state bodies to ensure the employment of women in need of housing placed in social housing.

Over the past 5.5 years, 26,300 families who lost their breadwinners and women in need of assistance were provided with housing.

АЁЛ – ЖАМИЯТ КЎЗГУСИ

WOMAN IS A REFLECTION OF SOCIETY

"Mahalla va oila" нашриёти
Тошкент – 2023

Нашр учун масъул: **Б. Мавлонов**
Муҳаррир: **У. Юнусов**
Бадиий муҳаррир: **Ф. Собиров**
Дизайнер-саҳифаловчи: **Л. Абдуллаев**

1940

Нашриёт рўйхат рақами № 1043191. 24.09.2021-й.
Босишга рухсат этилди: 03.06.2023.
"Segoe UI" гарнитураси. Қоғоз бичими: 60x84 $^1/_8$
Нашриёт босма табоғи 12,8.
100000, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани,
М.Исмоилий кўчаси 1-Г уй.

«RAZIKOV» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Toshkent, Yakkasaroy tuman, Qushbegi ko'chasi, 6-uy.